

6. Unesco International Bureau of Education. IBE Glossary of Curriculum Terminology. Retrieved from: http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/Publications/IBE_GlossaryCurriculumTerminology2013_eng.pdf

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-228-9-67>

**WAYS OF DEVELOPING MOTIVATION TO COMMUNICATE
THROUGH ACTIVE INTERACTION AND CREATING
SITUATIONS OF SUCCESS IN ENGLISH CLASSES WITH FUTURE
AIRCRAFT MAINTENANCE ENGINEERS**

**ШЛЯХИ РОЗВИТКУ МОТИВАЦІЇ ДО СПІЛКУВАННЯ ЧЕРЕЗ
АКТИВНУ ВЗАЄМОДІЮ ТА СТВОРЕННЯ СИТУАЦІЙ УСПІХУ
НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З МАЙБУТНІМИ
АВІАЦІЙНИМИ ІНЖЕНЕРАМИ-МЕХАНІКАМИ**

Mazurenko Iu. A. Мазуренко Ю. А.

PhD student аспірант

*Flight Academy of the National Aviation
University*

Kropyvnytskyi, Ukraine

*Льотна академія Національного
авіаційного університету*

м. Кропивницький, Україна

Створення ситуацій успіху важливе для мотивації майбутніх інженерів-механіків, адже воно спрямовано на залучення «мотиву досягнення». Людина за високим рівнем мотивації на досягнення буде працювати більше, намагатися отримати високі результати, цілеспрямовано досягати поставлені цілі. Наскільки людина мотивована на досягнення вимірюється впливом наступних чинників: значимість досягнення успіху, надія на успіх, суб'єктивно оцінена вірогідність досягнення успіху, суб'єктивні еталони досягнення. Серед основних чинників, які перешкоджають вільному спілкуванню у процесі оволодіння комунікативною компетентністю, які спрямовані на неуспіх, є побоювання отримати низьку оцінку та засудження одногрупниками. Зменшення мотивів неуспіху та мотивування на досягнення забезпечить успішність навчання професійній комунікації майбутніх авіаційних інженерів-механіків.

Для реалізації педагогічної умови розвитку мотивації до спілкування через активну взаємодію та створення ситуацій успіху на заняттях ми

запропонували інтерактивні вправи активної взаємодії, які ми класифікуємо в залежності від напряму взаємодії: студент-викладач-студент; викладач-мала група студентів-студент; викладач-студент-пара; викладач-велика група студентів-студент; викладач-пара-велика група.

У вправі «*The Fish Bowl*» студенти пишуть питання по темі й кладуть до скляної прозорої ємкості. Після того, як усі студенти виконають завдання, викладач достає питання та запитує аудиторію. Такий вид взаємодії викладача та студентів допомагає прибрати острах помилки, оскільки питання задаються опосередковано. Водночас нестандартне проведення мотивує студентів до спілкування.

У вправі «*Treasure Hunt*» викладач дає проблемну ситуацію або запитання студентам, на яке вони самостійно без пошуку не можуть відповісти. Студенти працюють в групах і шукають відповіді в інтернеті, потім один студент із групи презентує інформацію від групи. Для майбутніх авіаційних інженерів-механіків ці питання можуть бути наступного характеру: 1) What are some weird aircraft designs? 2) When is an aircraft most polluting, taking off, cruising or landing?

Інший приклад такої взаємодії – вправа «*Synectics*». Студентам пропонується обрати картинку літака, який їм найбільше подобається серед 3 варіантів і зайняти позицію поруч з картинкою: Аеробус 380, Боїнг 767, Конкорд. Потім студенти обговорюють зі тими студентами, що обрали ту саму картинку, свій вибір. Після обговорення пропонується кожному під картинкою аргументувати вибір групи.

В основі вправи «*Think/Pair/Share*» завдання викладача, над яким спочатку думає студент, потім працює в парі та обговорює з партнером. Вправа максимально залучає студента, зосереджує увагу на питанні та залучає до розуміння. Майбутні авіаційні інженери-механіки, наприклад, у залежності від теми заняття, можуть відповідати на наступні питання: 1) What are some of the challenges with being an aircraft maintenance engineer? 2) Would you fly in an unmanned Uber drone quadcopter to reduce your work commute from 90 to 10 minutes? 3) What are the advantages and disadvantages of fly-by-wire?

Вправа «*Barometer*» допомагає студентам висловлювати свою позицію особливо, коли на питання є протилежні відповіді. Викладач знаходить у класі місце, де студенти можуть розміститися у лінію. У одній стороні розміщує напис «I strongly agree», а в другій частині «I strongly disagree». Студентам дається запитання, після обдумування вони займають позицію у лінії згідно того факту, наскільки вони погоджуються з цим твердженням. Вони можуть займати позицію десь посередині. Після того, як всі студенти займають місця, викладач просить аргументувати свій вибір. Студенти можуть змінювати свої позиції під

час обговорення. Прикладом тверджень, що можуть використовуватися у процесі навчання майбутніх інженерів-механіків, є наступні: 1) Soon solar-powered airliners will transport passengers. 2) Air is less dense higher up, so the aircraft experiences less drag. 3) The high-flying aircraft flies faster, and ram pressure will increase thrust for free.

У вправі «*Inside / Outside Circles*» студенти утворюють два кола – внутрішнє та зовнішнє – таким чином, що вони дивляться один на одного й кожен має партнера. Викладач нумерує пари, задає питання, яке обговорюється парою, потім викладач просить порівняти відповіді двох пар на вибір. Після цього студенти рухаються по колу й знаходять іншого партнера й обговорюють інше питання викладача. Цей метод можна використовувати для збору різноманітної інформації, генерування нових ідей та вирішення проблем.

Для підвищення інтересу до професійної комунікації викладач створив групи в телеграм чаті, де кожного заняття розміщував картинку, які мотивують до вивчення іноземної мови та розвитку комунікації в цілому. Викладач на занятті пропонує обговорити, що мається на увазі у картинці та яка основна ідея міститься у фразі.

Важливим на занятті є похвала та підтримка викладача [1]. Суттєвим моментом зворотного зв'язку є також звернення уваги на досягнення кожного учасника та посилання на це, коли потрібно. Якщо у процесі виконання завдань у студентів не виходило подолати певний бар'єр, викладач пояснював, чому це могло статися, що призвело до цього, надавав пораду, як діяти далі. Аналіз причин неуспіху є важливим для зменшення повторюваності помилок, налаштування на самоаналіз.

Під час впровадження першої умови ми також використовували методи та прийоми, що сприяють подоланню бар'єрів завдяки створенню ситуацій забезпечення успіху в діяльності. Наприклад, прийом «*Крісло успіху*» спрямований на розвиток впевненості у власних силах, мотивацію до комунікації та діяльності, позитивне сприймання свого «Я». Викладач розміщує в центрі аудиторії стілець, який називає «крісло успіху». Викладач пояснює, що студент, який сідає на нього, стає успішною та впевненою у собі особистістю. Студент повинен був представити, як він пройшов шлях успішної людини, розповісти про професію та майбутнє [2].

У процесі експерименту використовувалася також вправа «*Дипломатичний прийом*». Після поділу викладачем студентів на пари, в якій наявні ролі «іноземного гостя» та ролі «дипломатичного працівника». Викладач надавав інструкції дипломатичним працівникам: «Уявіть, що Ви зустрічаєте гостя з іноземної країни. Ознайомте його з Україною, оточіть його турботою та комфортом». Студенти спілкуються

протягом 5 хвилин у парах. Після обговорення викладач запитує студентів: «Яким чином дипломатичний працівник намагався оточити турботою іноземного гостя?»; «Які факти про Україну Ви почули?»; «Чи відчували Ви невимушеність під час розмови?» тощо. Учасники стають більш розкутими та вільними, атмосфера у групі перетворюється на дружельобну.

Ще одна гра, що використовувалася для активізації активної взаємодії – «Прес-конференція». Учасники були поділені на дві команди: «кореспонденти» та «експерти». «Кореспонденти» виконували роль представників різних засобів масової інформації, «експерти» – авіаційні конструктори, які спроектували та випробували винахід у сфері авіаційної промисловості. «Кореспонденти» продумували питання у групі, складали їх перелік. «Експерти» у групі обговорювали винахід та його характеристики, переваги та сфери застосування. Потім після обговорення у групах, студенти проводили саму «Прес-конференцію», де «експерти» відповідали на питання «кореспондентів».

Гра «Детективи» базувалася на навчальному тексті. Викладач надавав спочатку лише назву. Студенти зазвичай не ознайомлені з терміном і починають давати здогадки, що це може бути. Після цього викладач поділяє групу на дві команди: одна команда має пропуски у тексті, інша має повний текст. Команді, яка має неповний текст, треба задати такі питання, щоб заповнити відсутню інформацію. Потім один з учасників з кожної команди команди намагався відтворити якомога точніше пропущену інформацію, не дивлячись на відповіді та не маючи нотатків. Під час гри студенти краще запам'ятовували слова та відповіді на запитання.

Отже, під час експерименту завдяки вправам на активізацію взаємодії та створення ситуацій успіху студенти активніше брали участь на занятті, із захопленням та зацікавленістю виконували завдання. Спостерігалася висока концентрація уваги та значний пізнавальний інтерес до навчання. Під час обговорень студенти проявляли усвідомлення цінності професійного спілкування та необхідності вивчення англійської мови.

Література:

1. Занюк С.С. Психологія мотивації: навч. посібник. К.: Либідь, 2002. 304 с.

2. Пейчева О.О. Келембет Р.В. Створення ситуацій успіху в процесі вивчення іноземних мов у немовному ВНЗ. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки.* 2016. № 1 (11). С. 299-303.